

Llenguatge jove i ritme desbocat

Text > MIRACLE SALA

Jordi Casals Merchán s'estrena en la novel·la juvenil amb *Fes picar els anells*, el tercer volum de la col·lecció «Delictes Juvenils» del segell negre Llibres del Delicte. És un títol directe, que tira pel dret, com el públic a qui va dirigit. L'Eva, una noia de catorze anys, hi explica les complicacions que viuran ella i la seva família (pare, germà, amic i tieta) a partir d'un invent del pare que consisteix a fer picar dos anells per teletransportar-se. La invisibilitat i la teletransportació a través d'objectes màgics com anells o varetes ens recorden inevitablement clàssics d'aventures com *El senyor dels anells* i *Harry Potter*, i, si poem a més profunditat, la mitologia grecoromana, on els déus apareixien i desapareixien a discreció per intervenir en els afers terrenals. Deu ser que tancar els ulls i viatjar on volem és un somni antic i íntimament lligat a l'ànima humana.

Al llarg de vint-i-un capítols breus, encapçalats per títols també concisos i gràfics, assistim a una acció trepidant, en primera persona i en present, a través del llenguatge jove de l'Eva i d'un toc d'ironia que ens fa devorar les pàgines a un ritme desbocat. L'invent del pare bonifaci atraurà conspiradors secrets, i la família es veurà immersa en trampes, perills i corredisses, com en un bon *thriller*. Els anells, com sol passar en les històries sorgides d'objectes fantàstics, són alhora causa i

solució dels problemes. Però el lector adolescent (i també adult) no sols se sentirà atret pel caràcter aventurer de la novel·la de Casals, sinó que a més hi trobarà una colla d'indis sociològics amb què identificar-se o que sentirà com a propers. L'Eva, per exemple, explica la seva incomoditat en haver d'adaptar-se a un nou institut i coneixences, ja que els seus pares s'han separat i ha hagut de canviar de residència, passant de Granollers a Figueres. Viu amb el pare (un enginyer amb feina precària), el seu germà petit i una tieta, i enyora la seva amiga Tali i la mare, que està treballant als Estats Units. Actua per sensibilitat, coratge i decisió, i un dels factors que més l'ajuden a esquivar els entrebancs és el seu sentit de l'humor (el d'ella i el de l'autor), que il·lumina situacions, observacions i diàlegs, i estimula la complicitat del qui llegeix.

El llenguatge és viu i fresc, apostant tant per neologismes actuals (*win-win*, *USB*) com per termes més locals i tradicionals (*bledes*, *vivales*, *llampat*), i alterna referències generacionals del pare (*El Padrino*, *Batman*, *Queen...*) amb les dels fills i la contemporaneïtat dels fets (motxilles *Eastpack*, *Ms. Marvel*, Ed Sheheran...). Si els anells teletransportadors encarnen la centralitat de l'argument, els viatges no hi poden faltar: quan els personatges els fan picar, saltem a llocs reals molt diversos

que abraça present i passat, i que deixa obertes les portes a les possibilitats futures dels altres personatges. De fet, en ocasions, no sabem qui ens parla, qui és el narrador que evoca records del passat o pensaments d'un futur que ja no serà. Aquesta circumstància provoca que al llarg de la novel·la aparegui la idea sobre la nostra condició de prescindibles com a éssers humans. Què passaria si, de cop, deixéssim d'existir? Aquesta pregunta clau recorre l'essència de la novel·la.

Amb una prosa senzilla però treballada, Cuartiella fa girar un gran

nombre de personatges, que podríem arribar a definir de constel·lació, i situacions al voltant del dol, de l'absència, de les oportunitats perdudes i sobre l'arbitrarietat de la vida, per arribar a la conclusió que, com bé ens diu en Lleó, l'oncle de l'Oriol, «res no tenia tanta importància, al final».

La novel·la s'allunya dels tòpics literaris. Aquí resideix l'interès de la proposta literària. Ultrapassa les convencions de la novel·la per oferir-nos un viatge cap a les profunditats de l'ànima.

CASALS, Jordi. *Fes picar els anells*. Barcelona: Llibres del Delicte, 2021. 162 p.

i també a espais gairebé de ciència-ficció on organitzacions poderoses malden per controlar el destí de la humanitat. L'Eva i la seva família configuren el prototipus d'herois senzills i bondadosos que aspiren a una vida plàcida i un món més just.

CUARTIELLA, M. Mercè. *Un món sense l'Oriol Gante*. Barcelona: Rosa dels Vents, 2021. 205 p.